

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на туризма	Нормативен акт: Проект на ПМС за приемане на Наредба за Националния туристически регистър
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.01 – 31.06.2019 г.	Дата: 22.01.2019 г.
Контакт за въпроси: Мая Никовска – началник на отдел РТД, ГД „Туристическа политика“	Телефон: 02 9046 873 02 9046 876
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1 Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> Съгласно нормата на чл. 116 от Закона за туризма (ЗТ), изм. ДВ, бр. 75 от 27.09.2016, изм. и доп., бр. 37 от 04.05.2018 г., лицата, извършващи хотелиерство, водят регистър на настанените туристи. Данните, отразени в хотелския регистър се отразяват в Единна система за туристическа информация (ЕСТИ) автоматизирано или чрез осигурен автоматизиран оперативен съвместим обмен на данни между регистрите и ЕСТИ, както и чрез публично достъпен уеб или друг интерфейс и сигурна комуникационна сесия за свързаност. До изменението - за хотелиерите няма изрично изискване за начина на водене на регистъра, а е налице единствено задължение да подават справка-декларация за реализираните нощувки до кметовете на общини. Съгласно § 11 от ПЗР на ЗИД на ЗТ (обн. ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г.) министърът на туризма разработва и осигурява ползване на ЕСТИ, а съгласно § 120 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за туризма (обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2018 г., в сила от 04.05.2018 г.) подзаконовите актове се привеждат в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила. Съгласно чл. 165 от ЗТ, Министърът на туризма разработва и поддържа Национален туристически регистър като единна информационна система, която включва и Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). В момента се изпълнява договор, възложен по реда на ЗОП с предмет „ Проектиране и разработване на Единна система за туристическа информация (ЕСТИ) и Система-регистър за настаняване “, чието изпълнение ще приключи в месец януари 2019 г . В Закона за туризма е дефиниран наборът от данни в регистър настаняване, които хотелиерите ще вписват в ЕСТИ, както следва: 1. за туристи - граждани на Република България, на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария - брой на настанените туристи, дата на регистрация и дата на отпътуване; 2. за туристи - граждани на държави, извън тези по т. 1 - брой на настанените туристи,	

идентифициращи данни за лицата съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България, дата на регистрацията и дата на отпътуване.

В случаите, когато хотелиерът не разполага със собствени електронни системи за водене на настаняванията, Министерството на туризма е изградило и ще предостави за ползване на хотелиерите Система регистър - настаняване (СРН). Системата ще осигурява предоставянето на информация в обобщен вид към ЕСТИ.

СРН обхваща процесите по получаване, въвеждане, валидиране и съхранение на данни от места за настаняване (МН), като данните се въвеждат от представители на мястото за настаняване, които са избрали този метод за регистрацията на туристи (съгласно възможностите за регистрацията на нощувките, описани в алинея 2 на чл. 116 от ЗТ). Данните, които се изпращат към СРН от МН, включват данните, изисквани по образец „Регистър за настанените туристи, за гражданството им и за броя на реализираните от тях нощувки, по чл. 116, ал. 2 от ЗТ“, утвърден от министъра на туризма.

Данните, вписани в ЕСТИ не са публични. Достъп до тях имат лицата извършващи хотелиерство – за данните за настанените до тях лица, съответната община - за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните нощувки на територията, Националната агенция за приходите - за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните от тях нощувки на територията на цялата страна, министърът на вътрешните работи - за всички данни по съгласно чл.28, ал.3 от ЗЧРБ, Националният статистически институт - за обобщени статистически данни, въз основа на наличните данни в Единната система за туристическа информация, в обем, определен със закон.

Всички гореописани функционалности на Единната система за туристическа информация, като част от НТР, ще са предмет на регулиране от нормативен акт (Проект на Наредба за НТР) относно реда на попълване на хотелския регистър и процедурата за докладване към ЕСТИ, периодичността и удостоверяването процесите, процедурите, сроковете за предаване на информация и удостоверяване на изпълнение на задължението на хотелиера.

Допълнително, в нормативния акт ще се синхронизират процедурите по вписване и отразяване на вписаните в регистъра обстоятелства съобразно регистрационните режими, облекчени със ЗИД на ЗТ (обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2018 г., в сила от 04.05.2018 г.)

Предвид изложените съображения, приемането на нов подзаконов нормативен акт е задължително.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Със ЗИД на ЗТ (обн. ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г.) е изменена концепцията – ЕСТИ е част от Националния туристически регистър (НТР), и в закон са определени обстоятелствата, подлежащи на вписване по отношение на водените от Министерството на туризма регистри. В тази връзка е необходимо с оглед синхронизирането на различните по степен нормативни актове да се приеме нов подзаконов акт – Наредба за Националния туристически регистър, а Наредбата за

Единната система за туристическа информация (приета с ПМС № 23 от 09.02.2015 г., обн. ДВ БР. 13 от 17.02.2015 г.) да бъде отменена, предвид съществената промяна на предмета на регулиране, определена в закон.

Предвид електронизацията на услугите в сектор „Туризм“ и ключовите по характер промени в Закона за туризма от 2016 г. и 2018 г. относно воденето на регистър настаняване по електронен път и изграждането и въвеждането на Единна система за туристическа информация за целите на анализи и управлението на туристическата политика за утвърждаване на страната ни като конкурентоспособна целогодишна туристическа дестинация е невъзможно да се прилага съществуващата подзаконова регулация.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Да, извършен е последващ анализ на прилагането на действащия подзаконов нормативен акт и резултатите сочат, че е налице съществена промяна по отношение на воденето на регистъра за настаняване на туристи в местата за настаняване – по електронен път, чрез защитена комуникационна свързаност – законово определено изискване, което изисква адекватно изменение на подзаконовата уредба във връзка с прилагането на новия инструмент.

2. Цели:

За целите на настоящата частична оценка на въздействието са дефинирани общи и специфични цели на нормативната уредба относно разработването и поддържането на Националния туристически регистър като единна информационна система, която включва и ЕСТИ като определените цели съответстват на целите на ЗИД на ЗТ, от които произтича необходимостта за приемането на подзаконовия нормативен акт и проектираната, разработена и внедрена практически ЕСТИ. Специфичните цели са свързани с осигуряването на прилагането на ЗТ в Раздел II Категоризиране на места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения и самостоятелни заведения за хранене и развлечения.

2.1 Общи цели:

- Развитие на качествени и достъпни административни услуги и намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса при изпълняването на законовите задължения на хотелиерите и привеждане на изискванията на подзаконовия акт по отношение на предоставяните административни услуги съобразно промените в ЗИД на ЗТ, в сила от 04.05.2018 г.;

2.2 Специфични цели:

- Създаване на детайлна уредба относно процесите по въвеждане на данни в определен обхват, получаване, валидиране и съхранение на данни от лицата, упражняващи дейност в местата за настаняване, както и реда за получаване на обобщена информация от оторизираните по закон институции, както и синхронизиране на процедурата по предоставяне на административни услуги съгласно ЗИД на ЗТ от 04.05.2018 г.

Заложените цели напълно съответстват на стратегически документи от най-висок ранг – Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г., Стратегията за електронното управление в Република България за

периода 2014 – 2020 г.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Лица, които упражняват дейност в туристическите обекти – хотелиери около 16 000 физически и юридически лица, ресторантьори, като и над 3000 туроператори и туристически агенти, както и търговци, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги; потребителите на туристическите услуги, администрацията, предоставяща административната услуга - Министерство на туризма, 265 общини, НАП, НОИ, МВР и други в т.ч. регионални и национални контролни органи със специална компетентност, браншови организации, потребителски организации на гражданите и на бизнеса, чиято дейност е свързана с предоставянето на туристически услуги по реда на ЗДОИ.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

Вариант I - без действие: Неизпълнение на законовите изисквания, определени с параграф 120 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за туризма (обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2018 г., в сила от 04.05.2018 г.), и няма да бъдат постигнати общите и специфичните цели, посочени в т.2 на настоящата оценка, които допълват целите на ЗИД на ЗТ. Неяснота по отношение на осъществяването на сигурната комуникационна свързаност като последователност на действията и операциите.

Вариант II – Приемане на ПМС за приемане на Наредба за Националния туристически регистър (предпочетен вариант):

Структурата на подзаконовия акт ще следва зададената такава в Глава петнадесета от Закона за туризма. Наредбата за Националния туристически регистър ще уреди условията и редът за вписване, поддържане и съхранението на данни в регистъра, който съдържа информация за вписаните туроператори и туристически агенти, индивидуализиращи характеристики на търговеца, размер и срок на действие на задължителната застраховка „Отговорност на туроператора“, категоризираните места за настаняване и заведенията за хранене и развлечения – самостоятелни и прилежащи към местата за настаняване, категоризираните хижи, туристически учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и лицата, които извършват дейност в тях, сертифицираните туристически обекти – СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове, правоспособните планински водачи и екскурзоводи, включително трайно установилите се и временно упражняващи професиите граждани на Европейския съюз, или на държави от Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария. Новата Наредба за НТР ще уреди и условията и реда, по които се водят и отразяват настъпилите промени във

вписаните в регистъра обстоятелства, както и наборът от данни, изпращан към ЕСТИ. Основанията, на които се събират такси за предоставяне на административни услуги са определени в Закона за туризма, а размерите им - в Тарифа за таксите, които се събират по Закона за туризма. Същите са определени по методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите и разходването им, приета от Министерския съвет. В този контекст, Наредбата за НТР няма да предизвика необходимост от изменението на размера на дължимите такси.

Чрез приемането на Наредбата ще бъдат улеснени хотелиерите, които са задължени да водят регистър на настанените туристи по електронен път, (включително в хипотезата на изграден от министерството СРН, за тези, които желаят да го използват), относно процеса на изпращане на задължителната информация в ЕСТИ в обем от данни, определени по закона, както и всички потребители на административните услуги - по категоризация, регистрация, сертификация и вписване на правоспособни екскурзоводи и планински водачи, които ще имат ясен регламент за реда и начина по който се вписват данни в НТР. При изготвянето на проекта на подзаконов нормативен акт ще бъдат спазени изискванията на чл. 5 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

Не се идентифицират негативни въздействия от приемането на Наредба за НТР. За хотелиерите, избрали начин на въвеждане на данни в ЕСТИ чрез „система-система“ ще е необходимо да направят незначителен разход за интеграция на собствената хотелиерска система с ЕСТИ, а за онези лица, които не разполагат със собствена информационна система – министерството предоставя безплатна такава, а именно Системата регистър-настаняване. Изводът е релевантен спрямо всички групи заинтересовани страни, включително, публичните органи и техните администрации, потребители на агрегирани данни от системата, съгласно чл.116, ал.7 от ЗТ. Изпреварващото развитие на обществените отношения – дигитализацията на туристическия сектор, електронизация на предоставяните хотелиерски и други допълнителни туристически услуги, предполага изграждането на такъв комуникационен канал между държава и бизнес. В тази връзка е разработена и ЕСТИ, която е част от Националния туристически регистър.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия: Улесняване на хотелиерите, които не разполагат със собствена електронна система, чрез изграждането на НТР и създаване на ЕСТИ – система, която обхваща процесите по събиране и генериране на обобщена статистическа информация на базата на подадените данни в централния регистър за ношувки от местата за настаняване и данните за лица, които не са граждани на Република България, страна, член на ЕС, Конфедерация Швейцария или страни по

Споразумението за Европейското икономическо пространство, откъдето те се предоставят чрез съответни експорти и интерфейси по определени формати на оправомощени организации и потребители. Чрез този инструмент се постига висока ефективност на използване на ресурсите на хотелиерите и създаване на законови предпоставки за неутрализиране на „сивия сектор“ в националната икономика.

Чрез ЕСТИ Министерство на туризма и другите заинтересовани страни ще разполагат с данни с по-пълнен обхват. Към момента НСИ наблюдава дейността на места за настаняване с 10 и повече легла. Чрез ЕСТИ ще бъдат обхванати всички места за настаняване, което ще позволи на МТ и общините да разполагат с максимално точна статистика от местата за настаняване на местно равнище. По –широкия набор от данни ще даде възможност да се наблюдават и обобщават данни за индикатори , които в момента не се публикуват от НСИ – пол, възраст на отседналите туристи в места за настаняване. Тази информация е необходима за определяне на профила на туриста, посещаващ определена дестинация.

Други предимство ще е, че към момента НСИ публикува данни само по месеци. Чрез ЕСТИ може да бъде проследен туристопотокът с нощувка в място за настаняване по дни. Тази информация ще позволи да се идентифицират силните и слабите дни/седмици за всяка дестинация в рамките на конкретен месец. Данните ще се обработват от системата в значително по-кратък срок. ЕСТИ ще даде възможност по – бързо да се направи междинна оценка на развитието на туризма през зимния сезон, летния сезон и крилата на сезона. В тази връзка информационната система се явява навременен инструмент за анализ оценка и база за вземане на информирани управленски решения и формиране на необходимите политики.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове: Не се идентифицират потенциални рискове от приемането на нормативния акт, включително възникване на съдебни спорове.

„Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими. ЕСТИ не предоставя административни услуги. А обстоятелствата, които подлежат на вписване по отношение на административните услуги са определени в Закона за туризма. Практическото проявление на ползите за хотелиерите се проявяват чрез възможността да използват безплатно изградения от министерството на туризма СРН, както и улеснението чрез по автоматичен път да се изпращат определен набор от данни, което е задължение на

хотелиерите по закон и към момента. С въвеждането на ЕСТИ и разписването в проекта на Наредба за НТР на детайлни правила за воденето на регистъра ще се оптимизират и електронизират процесите в сектор туризъм. Значително улесняване ще се реализира за заинтересованите страни - общините, НАП, НСИ и Министерът на вътрешните работи, които ще получават данни директно от ЕСТИ.

9. Създават ли се нови регистри?

Не

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Към 2016 г. в сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ са ангажирани 27032 предприятия. С оглед улесняване на тяхната работа и в изпълнение на законовите изисквания, МТ е предоставила за ползване безвъзмездно на всички желаещи хотелиери СРН, както е изградила и ЕСТИ – система, която предстои да се внедри и експлоатира. Промененият начин на изпращане на данни за настанените туристи, чрез системата ЕСТИ, създава улеснение за бизнеса и екипите, упражняващи дейност в туристическите обекти.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

12. Обществени консултации:

По проекта за изменение на Наредбата за НТР не са провеждани обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

.....

.....

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност:

Лиляна Кирчева – Арсова, главен директор на ГД „Туристическа политика“

Дата: 22.01.2019 г.

Подпис: